

ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СВ.СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЙ”
3400 гр.МОНТАНА, Обл. Монтана, бул.”Трети март” № 23
тел.096 / 307 556, 096 / 306 280, E-mail: m_loukm1960@abv.bg

Утвърдена със Заповед № РД 14 - 46/14.09.2016 г./

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО И ПО-ПЪЛНО ОБХВАЩАНЕ
НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В УЧИЛИЩЕ
2016 – 2020 година**

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е изработена с цел превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота.

I. НЕОБХОДИМОСТ ОТ УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

- Необходимост от въвеждане на система в дейностите по превенция на отпадането
- Необходимост от готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици (социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местоживеенето и др.)

II. ПРИНЦИПИ:

1. Всеки ученик може да бъде отличник!

1. Да открием тази област, в която даденият ученик е добър;
2. Да му помогнем да се превърне в отличник в тази област, като доразвие своите знания и умения по приемлив за обществото начин;
3. Чрез това, в което е добър да развие допълнителни знания и умения и в останалите области, които са заложени в учебните програми, т.е. да направи прехода от това, в което ученикът е отличник към останалото, в което обществото иска да бъде отличник.

2. Училището може да бъде привлекателно за всяко дете!

1. Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
2. Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
3. В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
4. Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
5. Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.
6. Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.
7. Да подпомагаме въвеждането на интеркултурно образование – за да могат децата и родителите на всички ученици да видят своята култура в училище, както и за формиране на толерантност сред всички деца и родители;
8. Да направим училището привлекателно място и за учениците, които не проявяват особен интерес към учебното съдържание.
9. Да създадем толерантна среда, която ученикът да почувства като своя, в която може да открие своето място.

III. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия. В последно време се постигнаха добри резултати, нямаме отпаднали ученици в нашето училище, но се появила една друга категория ученици, които са застрашени от отпадане. Анализирайки проблема констатирахме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане.

В I-IV клас този проблем не е толкова изявен поради факта, че малките ученици са обгрижвани от един учител, който в повечето случаи е безспорен авторитет за тях. Там обаче се очертава друг проблем. В условията на обучение в преобладаваща билингвална среда, обучението на писмен и говорим книжовен български език е затруднено и някои ученици трудно се поддават на ограмотвяване. Това от своя страна се явява в известна степен (но не изцяло) предпоставка за последващо затруднено обучение и развитие от V клас нагоре.

Проблема с отпадащите и застрашените от отпадане ученици е по-силно изразен от V до VIII клас. Затова е нужно да се предприемат мерки от цялата педагогическа колегия със съдействието на ръководството, за да се намали, а в последствие и да се ликвидира този болен проблем.

IV. ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕВЕНЦИЯТА ОТ ОТПАДАНЕ

Програмата се основава на мисията на I ОУ „Св.св. Кирил и Методий“: чрез иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности;
- да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество;
- да развиват творческите си заложби и способности;
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот;
- училището да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение.

Визията на I ОУ „Св.св. Кирил и Методий“ като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот. Обучение в областта на информационно-комуникационните технологии;

- Разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците;
- Съчетаване на класноурочни, извънурочни и извънкласни форми на обучение и възпитание;
- Висококвалифицирани и мотивирани учители, работещи като екип от отговорни и развиващи се личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство;
- Работа с талантиливи деца;
- Работа с деца в неравностойно социално положение;
- Работа с деца със специални образователни потребности;
- Работа с деца с различна етническа принадлежност;
- Уютна и функционална образователна среда.

V. SWOT АНАЛИЗ:

Силни страни:	Слаби страни:
<ul style="list-style-type: none"> • Квалифицирани учители • Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ • Извънкласни дейности • Възможности за изява • Създаване на приятелска среда • Добра материална база • Работа по проекти • Безплатни закуски I-IV клас 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане • Недостатъчно мотивирани родители за справяне с проблема • Недостатъчно ефективно взаимодействие училище - родители • Нарастване броя на отсъствията /извинените/, което би могло да е предпоставка за отпадане

<ul style="list-style-type: none"> • Безплатни учебници I-VII клас • Извършване на дейности по превенция на отпадането • Липса на отпаднали ученици 	
Възможности:	Заплахи:
<ul style="list-style-type: none"> • ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване на потребностите и интересите на децата • нови форми за по – голямо ангажиране на родителите • действено ученическо самоуправление • ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище • обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище • разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране и активна работа със семейството • периодична оценка и актуализиране на мерките • Разширяване на връзките с извънучилищните институции 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на някои родителите • Липса на ефективни санкции за родителите • Нисък жизнен стандарт на част от населението • Проблеми в семействата, което би довело до отпадане на деца от училище • Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца • Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата” • Липса на подкрепяща среда около училището • Миграционни процеси, честа смяна на местоживеенето

VI. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Ученици от I до VIII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа;

VII. ЦЕЛИ:

Обща цел – Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище

Подцели:

1. Разработване, изпълнение и мониторинг на цялостна и интегрирана политика за повишаване на обхвата в образователната система въз основа на междусекторно сътрудничество при ясно разпределение на отговорностите и взаимодействие между различните равнища на управление.
2. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях.
3. Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на

приобщаващото образование.

4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване в образование и обучение.

5. Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на училище.

Със стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система са запознати всички учители и служители – членове на колектива, учениците, техните родители и РУО Монтана.

VIII. ЗАДАЧИ

- Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца

Регистърът се води от помощник-директора по информация, подадена от класните ръководители

- Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности
- Сформиране на нови групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията.

Класните ръководители и членовете на ученическия съвет мотивират застрашените от отпадане деца да се включат в избрани от тях форми.

- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите - партньори на училището;
- Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема
- Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца
- Извънкласни дейности и изяви включени в „Участвам и променям” / Включени към Годишния план на училището/

Включват училищни конкурси и състезания, чествания, празници и др. Мотивиране на застрашените от отпадане ученици да се включат в зависимост от възможностите и подготовката си.

- Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането

VIII. МЕРКИ:

I. Начален етап:

1. Изготвяне на поименен списък от класните ръководители, в чиито класове има ученици със затруднения в ограмотяването.

2. Изготвяне на личен профил на тези ученици (по образец).
3. Изработване на индивидуален тематичен план и календарен график за преодоляване на изоставането.
4. Определяне на ден от седмицата (ДЧ на класа), в който родителите на тези ученици да бъдат запознавани с постиженията на своите деца, а също така могат да се включват в занятията.

II. Прогимназиален етап:

1. Създаване на график за консултирани по различните учебни предмети.
2. Провеждане на анкета с тези ученици за установяване на проблема.
3. Индивидуална работа с всеки ученик със слаби резултати, за преодоляване на изоставането по предмети(съдействие от ръководството)
4. Изработване на портфолио на учениците със слаби постижения по предмети от съответния учител, който преподава.
5. Да се извършва месечен контрол от класния ръководител за състоянието на учениците и се изготвя отчет в писмена форма (свободен текст).
6. При положителни резултати, ученикът да бъде поощряван.
7. Информирание на дирекция „Социално подпомагане” за учениците, допуснали повече от пет неизвинени отсъствия в рамките на един месец.
8. Своевременно информирание на родителите за отсъствията и за успеха на учениците и провеждане на съвместни дейности с родителите.
9. Активизиране на ученическото самоуправление и включване на учениците в занимания по интереси и др.

IX. Дейности за реализиране на програмата

проблем	Дейност за разрешаване на проблема	Очаквани резултати	отговорници	срок
1.Ниска мотивация за учене	1.Повишаване педагогическите изисквания и очаквания от децата. Поощряване успеха и постиженията им.	1.Повишаване мотивацията за посещение на учебните занятия, успех и постижения	Класни ръководители и преподаватели	П О С Т О Я
2.Неграмотност на родителите	2.Организиране форми за	2.Промяна на отношението и нагласата на родителите към училищната институция като полезна и необходима за тях. 3.Повишаване интереса към учебния процес, завишаване контрола върху своите деца. 4.Намаляване броя на		

<p>3.Занижен контрол от страна на родителите.</p> <p>4.Бепричинни отсъствия.</p>	<p>индивидуална работа, подпомага отделните ученици да преодолеят свързани свързани с ученето специфични трудности</p> <p>3.Допълнителна работа с деца без училищна готовност през целия начален етап с цел достигане на ДООИ.</p> <p>4.Постепенно въвеждане на целодневна организация на учебния ден.</p> <p>5.Разработване на система от училищни мерки и програма за превенция на отпадналите.</p> <p>6.Откриване и стимулиране на талантиливи деца за участие в различни инициативи.</p> <p>7. Дейности насочени към съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства и техните връстници в интеграционна мултикултурна среда: - разширяване броя на учениците обхванати в извънкласни дейности.</p> <p>8. Взаимно партньорство между родителска и учителска общност, лектории.</p> <p>9. Работа с отделните институции ”Закрила на</p>	<p>отсъствията и задържане в у-ще. 5.Съвместна работа на у-щето с детската градина.</p>	<p>Учители в ПИГ и кл.ръководители</p> <p>Класни ръководители.</p> <p>Учители</p>	<p>Н Е Н</p>
--	---	---	---	----------------------

	<p>детето” „Социални грижи” лекции, филми</p> <p>10. Включване на компонент „интеркултурна компетентност” при определяне на диференцираното заплащане на учителите.</p> <p>11. Повишаване квалификацията на учителите за работа в мултикултурна среда обвързана с резултатите и постиженията на ученици в НВО.</p>		<p>Директор и преподаватели</p>	
--	--	--	---------------------------------	--

Изготвена въз основа на Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020 г.) на МОН.

Приложение - План за действие за учебната 2016 – 2017 година

ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ” ГРАД МОНТАНА

3400, ГР. МОНТАНА, БУЛ. ”ТРЕТИ МАРТ” № 23, тел.: 096 307 556; 096 306 757 e-mail: m_1oukm1960@abv.bg

Утвърден със /Заповед № РД 14-46/14.09.2016 г./

ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО И ПО-ПЪЛНО ОБХВАЩАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В УЧИЛИЩЕ 2016 – 2017 УЧЕБНА ГОДИНА

Мерки за реализиране	Ангажирани	Очакван резултат	Финансиране	Индикатори за изпълнение
I. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
1. Въвеждане на специфични политики и мерки за превенция на отпадането от образователната система : Училищна програма за превенция на отпадането на деца от училище (2015 – 2018 г.);	Директор; ЗДУД; комисии; учители; ученици	Намаляване броя на безпричинните отсъствия; закъсненията и бягствата от час	Не са необходими средства	Намален брой безпричинни отсъствия спрямо предходната година
2. Създаване на регистър в училището на застрашените от отпадане ученици и предоставяне информацията на Първостепенния разпоредител с бюджет след края на учебната година	помощник-директор; класни р-ли	Информация за всеки, застрашен от отпадане ученик с цел предприемане на мерки за задържане в системата на образование	Не са необходими средства	Брой неизвинени и извинени отсъствия; Брой преместени ученици; Брой ученици, повтарящи клас
3. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни тържества и събития за отбелязване на значими дати от календара	Директор; ЗДУД; учители; ученици	По – голям брой ученици включващи се в мероприятията организирани от училището	Не са необходими средства	Брой ученици включени в училищните тържества и събития за отбелязване на значими дати от календара
4. Реализиране на политики за интегрирано обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП); - осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности от специалистите	Директор; ЗДУД; учители СОП; ; ученици	Изпълнения на целите и задачите поставени в индивидуалните учебни програми на учениците със СОП	в рамките на бюджета на училището	Резултати на учениците със СОП

от Ресурсен център Монтана				
5. Повишаване на обхвата в целодневна организация на учебния ден	Директор; ЗДУД; учители; ученици	Сформирани четири групи ПИГ I – IV клас	в рамките на бюджета на училището	Ангажиране времето на учениците и по-добри резултати на учениците в ПИГ
6. Подобряване на достъпа до разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности	Директор; ЗДУД; учители;ученици	Повишен брой ученици включени в извънкласни и извънучилищни форми	в рамките на бюджета на училището	Брой сформирани групи по интереси
7. Подобряване на достъпа до образование чрез допълнителни мерки, вкл. безплатни учебници за учениците от I до VII клас; безплатен транспорт и др.	Директор; ЗДУД; учители; ученици; служетели	Осигурени учебници и учебни помагала на всички ученици от I до VII клас; осигурен транспорт на учениците пътуващи от с. Николово и с. Долно Белотинци	в рамките на бюджета на училището	Приемно –предавателни протоколи за учебниците График за приджаване на пътуващите ученици
8. Подобряване квалификацията на учителите за работа в мултикултурна образователна среда	Директор	По-добри резултати в процеса на обучение на деца и ученици от уязвими общности	в рамките на бюджета на училището	Брой учители, преминали допълнителна подготовка
II. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
1. Осигуряване на достъп до образование и допълнителни дейности за предотвратяване на риска от преждевременно напускане на училище на деца и ученици в риск и от социално уязвими общности	Директор; ЗДУД; учители;	Подсигуряване достъп до образование за уязвими социални групи	Не са необходими средства	Брой обхванати и задържани деца в училище
2. Планиране и реализиране на съвместни информационни кампании от училището на родителски срещи за намаляване на риска от отпадане и преждевременно напускане на училище и за повишаване на информираността относно значението на образованието.	Класни ръководители	Запознаване и включване на родителите	Не са необходими средства	Брой родителски срещи и разгледани теми
3. Повишаване на достъпа до съвременни информационни технологии и електронизация на учебния процес	учители	Мултимедийни и електронни уроци	в рамките на бюджета на училището	Брой уроци